

MTÜ Pärnu Kristlik Erakool
Suur-Jõe 48, Pärnu 80020
80020 Pärnu linn
Pärnu

22.11.2023 nr 9.5-2.2/23-
24/4/16

**Pärnu Kristliku Erakooli riikliku järelevalve õiendi
kinnitamine**

Erakooliseaduse § 23 lõike 1, korrakaitseaduse § 28 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Pärnu Kristliku Erakooli riikliku järelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal palume esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Inna Mikli
peaekspert

Lisa: Pärnu Kristliku Erakooli riikliku järelevalve õiend

Koopia: Pärnu Kristlik Erakool; Pärnu Linnavalitsus

735 0579
inna.mikli@hm.ee

PÄRNU KRISTLIKU ERAKOOLI RIIKLIKU JÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Pärnu Kristlik Erakool (edaspidi *kool*) on mittetulundusühingu Pärnu Kristlik Erakool (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Suur-Jõe 48, Pärnu 80020, Pärnu maakond.
2. Kool on eraüldhariduskool, mis korraldab õpet põhikooli I kooliastmes, koolil on õppe läbiviimiseks tähtajaline tegevusluba kehtivusega kuni 31.08.2024.
3. Riiklikku järelevalvet kooli ja selle pidaja tegevuse õiguspärasuse üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 21.06.2023 korralduse nr 9.5-2.2/23-24/4/1 „Riikliku järelevalve algatamine Pärnu Kristlikus Erakoolis“ alusel Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdid Inna Mikli ja Ruth Elias.
4. Järelevalve algas 17.10.2023.
5. Järelevalve eesmärk oli hinnata, kas kooli I kooliastme õppe- ja kasvatustegevuse korraldus on kooskõlas tegevusloa taotlemisel esitatud dokumentides sätestatuga, vaadelda õpilaste arengu toetamist ning õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktori ja pidajaga, nõukogu, õpilaste, õpetajate, lapsevanemate ja Pärnu Linnavalitsuse esindajatega. Tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga, külastati tunde ning võrreldi kooli andmeid Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Kool on kristlikule maailmavaatele ja väärtustele tuginev õppeasutus, mis tegutseb Pärnu linnas sügisest 2021. Nelja õpilasega alustanud koolis õppis järelevalve ajal 23 last, koolist ei ole lahkunud ükski õpilane.

Õppekavas on põhjalikult kirjeldatud kooli eripära ja väärtusi. Õppekava vajab täiendamist: üldosasse tuleb lisada järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord, samuti õpingute alustamise tingimused. Kuna koolis õpetatakse matemaatikat ja loodusõpetust suuremas mahus kui riikliku õppekavaga ette nähtud, on vaja seda valikut põhjendada. Üldosasse tuleb lisada hinnete teisendamise süsteem: kirjeldada, kuidas sõnalised hinnangud ja tähemärgid viiepallisüsteemi teisendatakse. Täiendamist vajab inimeseõpetuse ainekava ning koolil tuleb koondada ainekavad õigete valdkonnakavade alla.

Kooli juhivad direktor ja nõukogu, kõik õpetajad kuuluvad õppenõukokku. Nii nõukogu kui õppenõukogu koosolekud on korrapäraselt toimunud, protokollid on korrektselt vormistatud.

Koolis õpetatakse konfessionaalset usuõpetust, direktori, õpetajate, lapsevanemate ja õpilaste sõnul on see vabatahtlik, kuid õppekava põhjal on usuõpetuse aine kohustuslik. Õppekava üldosas tuleb sätestada, et konfessionaalse usuõpetuse õppimine on vabatahtlik, ning kooli

nõukogul on vaja kehtestada usuõpetuse õpetamist reguleeriv kord.

Kooli päevakava on korrektselt vormistatud, lisaks tunniplaanile on ära toodud, millal toimuvad hommikune palvering, huviringid ning lõunaring, kus õpilastel on võimalik õpetajatelt konsultatsiooni ja õpiabi saada ning järele vastata.

Koolis tehakse sisehindamist, nii 2021/2022. kui 2022/2023. õppeaasta sisehindamise vahekokkuvõtte on põhjalikud dokumendid. Koolil on kehtiv arengukava aastateks 2021–2024, selle dokumendi alusel on igaks õppeaastaks koostatud üldtööplaan, milles on seatud õppeaasta eesmärgid ja töökava.

Koolis ei tööta ühtegi tugispetsialisti, kuid teenuse tagamise leping on sõminud osaühinguga, kus töötab kvalifitseeritud logopeed. Õpilaste toevajadust kindlaks tehtud ei ole. Õpilastele pakub tuge ennekoike klassiõpetaja, õpiabi ja konsultatsioone saab esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval pärast tunde lõunaringis, seal on võimalus ka järeldoide teha ja järele vastata.

Koolil on olemas arenguvestluste läbiviimise kord. Kõikide õpilaste ja nende vanematega on arenguvestlused läbi viidud, vestluste kokkuvõtted on koolis olemas.

Õppe- ja kasvatusala töotajaid on neli: direktor, kes töötab ka klassiõpetajana, kaks klassiõpetajat ja muusikaõpetaja. Neist direktori ja kahe õpetaja kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele, ühe õpetaja kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Õppetunde on kokku 59, neist 55 (93,2%) annavad kvalifikatsiooninõuetele vastavad õpetajad.

Järelevalvajatega vestelnud lapsevanemate sõnul on koolis toredad õpetajad ja positiivne õhkkond, lapsed tunnevad end seal turvaliselt. Vanemad hindavad ja toetavad kooli. Kohalik omavalitsus näeb kooli oma haridusvõrgu osana.

Õiendi eelnõu saadeti 09.11.2023 kooli pidajale ja direktorile tutvumiseks. 16.11.2023 vastuskirjas tegi pidaja esindaja, kes on ka kooli direktor, ettepaneku täiendada või muuta õiendi kokkuvõtet ning punkte 2.2, 2.3 ja 3.3. Kokkuvõtte ja punkti 2.3 puhul võeti pidaja ettepanekud arvesse, punkte 2.2 ja 3.3 ei muudetud, vaid lähtuti kooli poolt saadatud õppenõukogu koosoleku protokollist.

OLUKORRA KIRJELDUS

Kristlikule maailmavaatele, piibliõpetusele ja kristliku kogukonna maailmavaatelistele tõekspidamistele tuginevas erakoolis oli järelevalve ajal 17.10.2023 õpilasi 23, neist 1. klassis kümme, 2. klassis kuus ja 3. klassis seitse. Õppe- ja kasvatusala töotajaid oli neli: direktor ja kolm õpetajat. Direktor on ka pidaja juhatuse liige, kolmanda klassi klassiõpetaja ja lapsevanem, koolijuhi ametis on ta alates 01.09.2021. Õpetajad asusid koolis tööle käesoleval õppeaastal: kaks õpetajat 01.09.2023 ja üks õpetaja 09.10.2023.

1. Õppekava vastavus nõuetele

1.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (edaspidi *PGS*) sätestab, et kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokumendiks on õppekava¹. Erakooliseaduse² (edaspidi *EraKS*) kohaselt kinnitab erakooli õppekava pidaja, andes selle eelnevalt arvamuse andmiseks hoolekogule (nõukogule), õpilasesindusele ja õppenõukogule. Erakooliseadus sätestab, et õppekavas teeb muudatusi nõukogu ja need kinnitab erakooli pidaja³.

¹ PGS, § 17 lg 1.

² EraKS, § 11 lg 2.

³ EraKS, § 11 lg 3.

Kooli õppekava on kinnitatud pidaja üldkoosolekul⁴. Järelevalves esitatud üldkoosoleku protokollile ei ole kinnitatud dokumente lisatud. Mitu dokumenti (õppekava, põhimäärus ja arengukava) on kinnitatud ühe otsusega. Õigusselguse tagamiseks peab dokumenti kehtestades lisama kehtestamise dokumendile ka vastavasisulise dokumendi ehk kehtestamise otsusele õppekava koos kõigi selle lisadega: oluline on, et dokumendi lisad oleksid selle lahutamatud osad. Soovitame protokollid allkirjastada digitaalselt ja lisada digikonteinerisse kinnitatavad dokumendid, et oleks selge, millised dokumendid kinnitati. Juhul, kui samal koosolekul kinnitatakse mitu dokumenti, soovitame seda teha eraldi otsustena, sest siis on neid dokumente vajaduse korral lihtsam muuta.

1.2. Kooli õppekavas⁵ on välja toodud eripära: kool tugineb kristlikele tõekspidamistele, õpetusele ja väärtustele, mille keskmeks on kristlik armastus: hoolitakse jumalast, kaasinimestest, iseendast ja ümbritsevast keskkonnast. Hommikuid alustatakse palveringis, õpitakse usuõpetust. Lisaks on õppekavas⁶ kirjutatud, et klassikollektiivid on väikesed ja koolikeskkond turvaline, hinnatakse õpilase individuaalset arengut, oskust õppida ja õppeprotsessist rõõmu tunda. Tähtsaks peetakse teaduspõhisust ja innovaatsilisust. Eeldatakse, et kristlik väärtuskasvatus suunab õpilasi vastutustundlikult käituma. Lisaks riiklikus õppekavas toodud alusväärtustele tuginetakse piibliõpetusele.

1.3. Järelevalves hinnati õppekava vastavust põhikooli riikliku õppekava⁷ (edaspidi *PRÕK*) 15.04.2022 redaktsioonile, mille alusel on õigus õpetada kuni 01.09.2024. Juhime tähelepanu, et alates 11.03.2023 jõustusid riiklike õppekavade muudatused, millega soovitame hakata kooli õppekava vastavusse viima esimesel võimalusel.

1.4. Kooli õppekavas üldosa ei ole õigusaktides sätestatuga kooskõlas ja vajab täiendamist.

1.4.1. PRÕKis⁸ on kirjutatud, et kooli õppekavas tuleb ära tuua riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused. I kooliastmes on lisatud kooli tunnijaotusplaani täiendavalt neli matemaatikatundi ja üks loodusõpetuse lisatund, mille kohta puudub täpsustav selgitus. Ainekavas ei kirjeldata rohkem õpitulemusi, kui on esitatud riikliku õppekava lisades, seega on vaja kohustuslike õppeainete lisatunde põhjendada.

1.4.2. PRÕKis⁹ on nõue tuua kooli õppekavas välja järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord, kuid kooli õppekavas niisugust korda ei ole.

1.4.3. PG Sis on sätestatud¹⁰, et õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi hinnatakse viiepallisüsteemis ning et põhikooli I kooliastmes võib õpilase hindamisel kasutada kirjeldavat sõnalist hinnangut, kuid sel juhul tuleb kirjeldavate sõnaliste hinnangute kasutamine sätestada kooli õppekavas ning juhul, kui õpilase koolist lahkub, peab jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmisse klassi üleviimisel, teisendama hindekskaalasse. Kooli õppekavas¹¹ on kirjas, et 1. klassi õpilasi hinnatakse kirjeldavate sõnaliste hinnangutega ja et 2. ja 3. klassi õpilastel ei hinnata oskusaineid (muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus, usuõpetus), käitumist ja hoolsust numbriliselt, vaid omandatud pädevuste ja soorituste hindamisel kasutatakse tähemärke „A“ (arvestatud) ja „MA“ (mitte arvestatud), kuid dokumendis puudub kirjeldus, kuidas niisugused tähemärgid vajadusel viiepallisesse numbriskaalasse teisendatakse.

⁴ Mittetulundusühingu Pärnu Kristlik Erakool 05.03.2021 üldkoosoleku protokoll nr 1-21-pke.

⁵ Õppekava p 2.2.

⁶ Õppekava p 2.2.

⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, §24 lg 6 p 2.

⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 21 lõige 7.

¹⁰ PGS, § 29 lg-d 2, 3.

¹¹ Õppekava, p-d 8.2, 8.4.

- 1.4.4. Seaduses¹² on nõue tuua kooli õppekavas välja õpingute alustamise tingimused, kuid kooli õppekavas niisuguseid tingimusi ei ole.
- 1.4.5. Seaduses¹³ on sätestatud, et erakoolis võib anda konfessionaalset usuõpetust erakooli nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras ning et konfessionaalse usuõpetuse õppimine peab olema vabatahtlik. Kooli õppekavas¹⁴ on kirjutatud, et valikõppeainena on tunniplaanis usuõpetus, mis on kõigile õpilastele kohustuslik. Seega on kooli õppekava seadusega vastuolus.
- 1.5. Kooli õppekava ainekavadest ei ole PRÕKiga¹⁵ kooskõlas inimeseõpetuse ainekava.
- 1.5.1. Ainekava üldosas kirjeldatakse loodusaineid, kuid inimeseõpetus kuulub sotsiaalinete valdkonda.
- 1.5.2. Ainekava õpitulemused ja õpisisu ei ole määrusega kooskõlas: tervise teema puhul puuduvad eesmärgina mitmed I klassi õpitulemused, teemaplokis „Mina ja minu pere“ on välja jäetud nii õpitulemusi kui ka õppesisu, teemaplokis „Mina ja kodumaa“ on ainult osa ettenähtud teemadest.
- 1.6. Valdkonnakavade all on kohati esitatud teise valdkonna ainekavad, näiteks on kunstivaldkonna all kunsti ja tööõpetuse ainekava, kuid tööõpetus kuulub tehnoloogiavaldkonda, kunstivaldkonna ained on kunst ja muusika.
- 1.7. Lisaks tuleks kooli õppekava täiendada ja muuta järgnevalt toodud punktides.
- 1.7.1. Dokumendi sõnastus vajab ülevaatamist, näiteks on üldosas räägitud parandusõppest, kuid selle mõiste tähendus pole üheselt arusaadav; inglise keelt on nimetatud valikaineiks, kuigi tegemist on kohustusliku ainega; inglise keele ainekavas on räägitud vene keelest, mida koolis ei õpetata; loodusõpetuse ainekavas on juttu bioloogiast, mida samuti I kooliastmes ei õpetata. Mitmes ainekavas on puudutatud II kooliastet, kuid koolis on vaid I kooliaste.
- 1.7.2. Õppekava ainekavades on õppekeskkonna (tehnoloogia, kehaline kasvatus), pädevuste saavutamise (muusikas digipädevus) ning lõimingu (matemaatika) kirjeldused kohati üldsõnalised ja napid, kooli eripära ei ole välja toodud.
- 1.8. Seadus sätestab¹⁶, et kehtiv õppekava peab olema kooli veebilehel täies mahus avalikustatud. Õppekava üldosa ning eesti keele, loodusõpetuse, inimeseõpetuse, muusika, kunsti, tööõpetuse, kehalise kasvatus ja usuõpetuse ainekavad olid kooli kodulehel kättesaadavad, matemaatika ainekava oli küll kodulehel välja toodud, kuid link ei avanenud, inglise keele ainekava puudus. Järelevalves koduleht korrastati, õppekava muudeti täies ulatuses kättesaadavaks.
- 1.9. Ettepanekud pidajale ja direktorile**
- 1.9.1. Lisada dokumente kehtestades õigusselguse tagamiseks kehtestamise dokumendile ka vastavasisuline dokument ehk õppekava kehtestamise otsusele õppekava koos kõigi selle lisadega, et oleks üheselt mõistetav, milline dokument kehtestatud on.
- 1.9.2. Muuta ja täiendada kooli õppekava sõnastust, lähtudes punktis 1.7.1 kirjeldatust, et see oleks üheselt arusaadav.
- 1.9.3. Täiendada ainekavades õppekeskkonna, ainete lõimimise ja pädevuste saavutamise kirjeldusi nii, et kooli eripära oleks rohkem esile toodud.

¹² EraKS, § 11 lg 1 p 2.

¹³ EraKS, § 11 lg 5.

¹⁴ Õppekava, p 6.6.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011.a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 5.

¹⁶ PGS, § 69 lg 1.

1.10. Ettekirjutused pidajale

1.10.1. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele, erakooliseadusele ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades.

1.10.1.1. Täiendada kooli õppekava üldosa vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktis 2 sätestatule ja käesoleva õiendi punktis 1.4.1 toodud selgitustele.

1.10.1.2. Sätestada kooli õppekavas järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 21 lõikest 7.

1.10.1.3. Kirjeldada kooli õppekavas, kuidas sõnalised hinnangud ja oskusainete hindamisel kasutatavad tähemärgid numbrilisteks hinneteks teisendatakse, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 29 lõigetes 2 ja 3 sätestatust ja käesoleva õiendi punktis 1.4.3 toodud selgitustest.

1.10.1.4. Tuua kooli õppekavas välja õpingute alustamise tingimused, lähtudes erakooliseaduse § 11 lõike 1 punktis 2 sätestatust.

1.10.1.5. Muuta kooli õppekava punkti 6.6 ja sätestada, et konfessionaalse usuõpetuse õppimine on õpilase jaoks vabatahtlik, lähtudes erakooliseaduse § 11 lõikest 5.

Ettekirjutuse 1.10.1. täitmise tähtaeg on 01.03.2023.

1.10.2. Tagada kooli õppekava inimeseõpetuse ainekava koostöös Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisaga 5 vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikes 1 sätestatule ja käesoleva õiendi punktides 1.5.1 ja 1.5.2 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg 01.03.2023.

1.10.3. Koondada ainekavad valdkonnakavadesse, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 15 lõikest 3 ja § 17 lõikest 1 ning Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 1 lõigetest 5 ja 6. Täitmise tähtaeg 01.03.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. Seaduses¹⁷ on sätestatud, et erakooli juhtorganid on direktor ja nõukogu. Kooli põhikirjas¹⁸ on samuti sätestatud, et kooli juhtorganiteks on direktor ja nõukogu, mille liikmed on kooli direktor ning pidaja, pedagoogide ja lapsevanemate esindajad. Direktor alustas koolis tööd 01.09.2021. Nõukogu koosseis vastab põhikirjas sätestatule, nõukogu koosolekud on toimunud kaks korda aastas, protokollid on korrektselt vormistatud. Nõukogul on mitmeid ülesandeid, mille puhul ajafaktor on oluline, näideks kiidab nõukogu heaks põhikirja, arengukava ja õppekava muudatusettepanekud, kooskõlastab sisehindamise aruande, seetõttu tasuks kaaluda, kas võiks edaspidi nõukogu koosolekuid sagedamini korraldada.

2.2. Õppenõukogu¹⁹ ülesandeks on oma pädevuse piires õppe- ja kasvatusalaseid otsuseid teha, õppe- ja kasvatusgevust analüüsida ja hinnata. Seadus²⁰ määrab kindlaks õppenõukogu liikmed, nendeks on direktor, õpetajad, tugispetsialistid ning teised direktori nimetatud isikud. Õppenõukogu töökord ja otsuste vastuvõtmise kord on määrusega²¹ reguleeritud.

Koolil on õppenõukogu, koosolekud toimuvad regulaarselt, protokollid on korrektselt

¹⁷ EraKS, § 19 lg 1.

¹⁸ Pärnu Kristliku Erakool põhikiri, p-d 3.1, 3.3.2.

¹⁹ PGS, § 72 lg 1.

²⁰ PGS, § 72 lg 2.

²¹ Haridus- ja Teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, §-d 5 ja 6.

vormistatud. Mõnel koosolekul²² on õppenõukogu liimetena osalenud, otsuste tegemisel hääletanud ja koosolekut sekretärina protokollinud isikud, kes sel hetkel EHISE andmetel kooli töötajate koosseisu ei kuulunud. Näiteks 30.08.2023 toimus õppenõukogu koosolek²³, kus osalesid direktor, külla kutsutud endine õpetaja ja kaks isikut, kes koosoleku toimumise ajal veel koolis ei töötanud. Selgitame, et õppenõukogu koosolekutele võib külalisi kutsuda, kuid hääletamise ega protokollimise õigust neil ei ole.

2.3. Direktori sõnul seisneb kooli eripära ennekõike selles, et tegemist on Pärnu linna ja maakonna ainsa kristliku õppeasutusega, kus pööratakse palju tähelepanu väärtuskasvatusele. Kooli nõukogu liikmed tõstsid esile kristlikke väärtusi, personaalset lähenemist, distsipliini olemasolu, asjaolu, et õpetajad on ranged ja õiglased. Lapsevanemad rääkisid, et koolis ei ole kiusamist ega vägivalda, lastest hoolitakse, kõik õpilased kuulatakse alati ära ja vajadusel aidatakse.

2.4. Seadus sätestab²⁴, et direktor kehtestab kooli päevakava, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava üheks osaks on tunniplaan²⁵.

Direktor on 2023/2024. õppeaasta päevakava kehtestanud kahel korral²⁶, mõlemal juhul on päevakava vormistatud kehtestamise käskkirja lisana ning tunniplaan on dokumendi üks osa. Tunniplaaniga määratud õpilaste koormus vastab seaduses sätestatule, tunniplaan on õppekava tunnijaotusplaaniga kooskõlas. Järelevalves ilmnas, et õppetunnid toimuvad kehtiva tunniplaani alusel.

Päevakavas on ära toodud tunniväline tegevus: hommikuse palveringi ja huviringide – näiteringi, mudilaskoori ja rahvatantsuringi – ajad. Lisaks on koolis esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval lõunaring, kus õpilane saab õpetajalt konsultatsiooni, tuge ja õpiabi, kus võib järele vastata, aga ka lihtsalt vanemaid, muusikakooli või trenni oodata või sõpradega mängida.

Direktori ja õpetajate sõnul on koolis palju õppekava toetavat tegevust: on käidud teatris, kirikus, matkal, väljasõitudel, koolis on käinud külalisi. Möödunud õppeaastal osaleti projektis „Tööle kaasa“ – käidi lapsevanematel töö juures külas, näiteks apteegis ja matkatarvete poes.

2.5. Seaduses²⁷ on sätestatud, et erakoolis võib anda konfessionaalset usuõpetust erakooli nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras ning et konfessionaalse usuõpetuse õppimine peab olema vabatahtlik. Kooli põhikirjas²⁸ on kirjutatud, et õpetatakse konfessionaalset usuõpetust (vabakoguduse traditsioon). Kooli õppekava üldosa tunnijaotusplaanis²⁹ on valikaine usuõpetus, kuid päevakava tunniplaanis on piiblilugu. Lisaks algavad koolipäevad palveringiga. Kooli õppekavas³⁰ on kirjutatud, et usuõpetus on kõikidele õpilastele kohustuslik.

Direktori ja pidaja esindaja sõnul koolis nõukogu poolt kehtestatud usuõpetust reguleerivat

²² Õppenõukogu 30.08.2023 koosoleku protokoll nr 1-23/24 ÕN, õppenõukogu 31.08.2021 koosoleku protokoll nr 1-21/22 ÕN.

²³ Õppenõukogu 30.08.2023 koosoleku protokoll nr 1-23/24 ÕN.

²⁴ PGS, § 25 lg 6.

²⁵ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

²⁶ Direktori 04.09.2023 käskkiri nr 31/23 ü.kk, direktori 09.10.2023 käskkiri nr 36/23 ü.kk.

²⁷ EraKS, § 11 lg 5.

²⁸ Pärnu Kristliku Erakooli põhikiri, p 4.5.

²⁹ Õppekava, p 6.5.

³⁰ Õppekava, p 6.6.

korda ei ole. Direktori rääkis, et usuõpetuse õppimine on vabatahtlik, kuid paljud kristlastest lapsevanemad valivad kooli just usuõpetuse pärast. Õpilastel on tunniplaanis piiblilugu, sest see nimetus on lastele arusaadavam kui usuõpetus. Koolil on plaanis õppekava uuendada ja siis muudetakse usuõpetuse aine nimetust. Lapsevanemate sõnul on nad teadlikud, et usuõpetuse õppimine on vabatahtlik. Järelevalve läbiviijatega vestelnud lapsevanemate hulgas oli neid, kes pole kristlased, kuid olid seisukohal, et haritud inimene peab piiblilugu tundmata. Õpilased teadsid samuti, et piibliloo õppimine pole kohustuslik, kuid nimetasid seda toredamate tundide seas, meeldivaks peeti ka hommikust palveringi. Üks õpilane selgitas, et neid õpetatakse koolis mitte kristlane, vaid lihtsalt hea inimene olema.

2.6. Seadusest tulenevalt³¹ tuleb õpilasi õppeveerandi või kursuse algul peamistest läbitavatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitada ning kool peab looma statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanematele võimalused sellekohase infoga tutvumiseks. Õpetajate sõnul informeerivad nad lapsevanemaid lapsevanemate koosolekutel, lisaks on kõikidel klassidel internetis suhtlusgrupid, kus kogu aeg jooksvat teavet jagatakse. Lapsevanemad tõid positiivse asjaoluna välja, et nad saavad koolis toimuva kohta piisavalt infot.

2.7. Määruses on välja toodud³², et õpilasel ja tema vanemal on õigus saada teavet saadud hinnete ja hinnangute kohta. Kooli õppekavas³³ on kirjas, et 1. klassis antakse õpilastele suuline või kirjalik hinnang, 2. ja 3. klassis kasutatakse lisaks ka nelja palli süsteemis numbrilist hindamist, vajadusel lisatakse numbrilisele hindele „+“ või „-“. Muusikat, kunsti, tööõpetust, kehalist kasvatust, usuõpetust ning õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse tähe märkidega „A“ (arvestatud) ja „MA“ (mitte arvestatud). Õppepäeva lõpus kannab õpetaja eKooli õpilastele antud hinnangud ja numbrilised hinded, õppenädala lõpus lisab eKooli õpilase õpitulemusi ja käitumist kirjeldava ja analüüsiva sõnalise hinnangu. Kord poolaastas saavad 1. klassi õpilased kirjeldavate sõnaliste hinnangutega, 2. ja 3. klassi õpilased numbriliste hinnetega klassitunnistuse.³⁴

Direktori sõnul juhindutakse hindamisel õppekavast: 1. klassile antakse sõnalisi hinnanguid, 2. ja 3. klassile pannakse hinded, millele lisatakse lühike kommentaar. Hinnet „1“ koolis ei ole, on hinded „2“, „3“, „4“ ja „5“. Õpetajad rääkisid, et 1. klassis hinnatakse sõnaliste hinnangutega, 2. ja 3. klassis lisatakse hindele lühike kommentaar, näiteks „oled väga püüdlük“ või „oled teinud väga hea töö“ või „mängisid oma saatepartii hästi“. Õpilaste sõnul pannakse töölehtedele ka naerunägusid ja tähekesi, mille tähendus on neile teada.

Õpetajad on e-kooli täitnud, kuid puuduvad nädala lõpus antavad õpitulemusi ja käitumist kirjeldavad ja analüüsivad sõnalised hinnangud. Direktori sõnul kirjutas eelmisel õppeaastal õpetaja õpilastele nädala kokkuvõtted, kuid sel õppeaastal pole seda veel tehtud. Koolil tuleks kas õppekava järgides iga nädala lõpus kokkuvõtted teha või õppekavas vastavat sätet muuta.

Kõik õpilased on korra poolaastas tunnistuse saanud. Õppenõukogu³⁵ on tunnistuse vormi kinnitanud.

2.8. Ettepanek pidajale ja direktorile

Korraldada kooli nõukogu koosolekud vähemalt kord nelja kuu jooksul, et oleks rohkem võimalusi kooli jaoks olulisi küsimusi arutada.

³¹ PGS, § 55 lg 3.

³² PRÕK, § 19 lg 4.

³³ Õppekava, p 8.2.

³⁴ Õppekava, p 8.4.

³⁵ Õppenõukogu 23.11.2021 protokoll nr 2-21/22 ÕN.

2.9. Ettepanek direktorile

Kasutada usuõpetuse-piiblitoo õppeaine märkimiseks üht kindlat nimetust, kas muuta nimetus tunniplaanis või viia õppekava koolis toimuva praktikaga kooskõlla, et oleks üheselt arusaadav, millise õppeainega on tegemist.

2.10. Ettekirjutused pidajale

2.10.1. Tagada, et kooli nõukogu kehtestaks konfessionaalse usuõpetuse õpetamist reguleerivad tingimused ja korra, lähtudes erakooliseaduse § 11 lõikest 5. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.

2.10.2. Tagada, et õpilaste hindamisel lähtutakse vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikes 1 sätestatule kooli õppekava nõuetest, juhindudes käesoleva õiendi punktis 2.7 toodud selgitustest. Täitmise tähtaeg: 01.03.2024.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

3.1. PGS sätestab³⁶, et koolis tuleb teha sisehindamist ning et sisehindamine peab olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilase arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks tuleb välja selgitada kooli tugevused ja parendusvaldkonnad ja nendest lähtuvalt koostada arengukava. Sisehindamisel peab analüüsima õppe- ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hindama nende tulemuslikkust. Kooli sisehindamise korra kehtestab direktor³⁷, andes selle eelnevalt arvamuse andmiseks nõukogule.

Kooli sisehindamise korra on direktor oma käskkirjaga kehtestanud³⁸, selle on heaks kiitnud kooli nõukogu³⁹ ja õppenõukogu⁴⁰. Sisehindamise kord on vormistatud direktori käskkirja lisana. Dokumendis⁴¹ on seatud sisehindamise eesmärkideks arengukava eesmärkide täitmine, õppe- ja kasvatustöö kvaliteedi tagamine ja parandamine ning kooli jätkusuutlikuks tegevuseks paremate võimaluste leidmine. Kord sätestab, et sisehindamise terviklik koondaruanne tuleb esitada kord arengukava perioodi jooksul, lisaks tuleb perioodilise sisehindamise käigus koostada hinnang iga õppeaasta kohta ning vajadusel ka temaatiline sisehindamine läbi viia.⁴² Sisehindamisel analüüsitakse statistikat, finants- ja tegevusnäitajaid, dokumentatsiooni, arengukava ja õppekava, õppe- ja kasvatusprotsessi, hariduslike erivajadustega, s.h andekate õpilaste toetamist, küsitluste, arenguvestluste ja õppetundide vaatluste tulemusi, huvigruppide koostööd, juhtimisotsuseid, õpikeskkonda.⁴³ Dokumendist ei selgu, kuidas seda täpselt tehakse ja kes seda teeb. Sisehindamise vahe- ja koondaruande kinnitab direktor käskkirjaga, eelnevalt arutatakse dokumenti kooli õppenõukogus ja nõukogus.⁴⁴

Kool esitas järelevalves dokumendi nimega „PKE sisehindamise vahearuanne 2021/2022“, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga⁴⁵, vahearuanne on vastavalt kooli sisehindamise korras⁴⁶ sätestatule arutanud kooli õppenõukogu⁴⁷ ja nõukogu⁴⁸ ning selle on kooskõlastanud pidaja⁴⁹. Dokumendis on analüüsitud 2021/2022. õppeaasta üldtööplaanis püstitatud eesmärkide

³⁶ PGS, § 78 lg 1.

³⁷ PGS, § 78 lg 3.

³⁸ Direktori 01.12.2021 käskkiri nr 11/21 ü.kk.

³⁹ Nõukogu 30.11.2021 koosoleku protokoll nr 1-21/22 N.

⁴⁰ Õppenõukogu 31.08.2021 koosoleku protokoll nr 1-21/22 ÕN.

⁴¹ Sisehindamise kord, p-d 2.1, 2.2.

⁴² Sisehindamise kord, p 3.4.

⁴³ Sisehindamise kord, p 3.9.

⁴⁴ Sisehindamise kord, p-d 4.1, 4.6.

⁴⁵ Direktori 15.06.2022 käskkiri nr 17/22 ü.kk.

⁴⁶ Sisehindamise kord, p 3.7.

⁴⁷ Õppenõukogu 09.06.2022 koosoleku protokoll nr 4-21/22 ÕN.

⁴⁸ Nõukogu 30.05.2022 koosoleku protokoll nr 2-21/22 N.

⁴⁹ Mittetulundusühingu Pärnu Kristlik Erakool 14.06.2022 üldkoosoleku protokoll nr 2-22-pke.

täitmist, välja on toodud, mida ja milliste tulemustega eesmärgi saavutamiseks tehti, millised olid kooli tugevused ja parendusvaldkonnad.

Järelevalves esitas direktor kinnitamata 2022/2023. õppeaasta sisehindamise vahearuande, direktori sõnul arutatakse seda dokumenti enne kinnitamist kooli nõukogu novembrikuu koosolekul, õppenõukogu koosolekul⁵⁰ on sisehindamise aruannet arutatud. Dokumendis on analüüsitud 2022/2023. õppeaastaks püstitatud eesmärkide täitmist, toodud välja tegevused ja tulemused, tugevused ja parendusvaldkonnad.

Direktori sõnul saab ta kooli tulemuslikkuse kohta infot õpilaste hindeid analüüsides, vihikuid vaadates ja käitumist jälgides, õpilaste ja vanematega arenguveestlusi pidades, lastevanematelt koosolekul, igapäevaste vestluste käigus, interneti suhtlusgruppides ja rahuloluküsitlustel tagasisidet saades, õpetajatega vesteldes ja nende tunde vaadates, klassipäeviku sissekandeid ja õpetajate töökavasid kontrollides.

Sisehindamise koondaruanne koostatakse kord arengukava perioodi jooksul, arengukava on koostatud perioodiks 2021–2024, järelevalve ajal veel koondaruannet ei olnud.

3.2. PGSis⁵¹ on sätestatud, et kooli järjepideva arengu tagamiseks tuleb koostada arengukava, milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. Kooli arengukava aastateks 2021–2024 on kinnitatud pidaja juhatuses koosolekul⁵². Arengukavas on esitatud õppeasutuse üldandmed, kirjeldus, iseloomustus, väärtused, pedagoogiline kontseptsioon. Dokumendis on kirjutatud⁵³, et kooli jätkusuutlikkus sõltub jumalikust tahtest ning lisaks kooli pidaja ja töötajate pühendumisest ja tööst, riigi ja kohaliku omavalitsuse hariduspoliitikast, koolis võimaldatava hariduse kvaliteedist, kooli mainest, koostööst partnerite ja lapsevanematega, inim-, finants- ja ainelistest ressurssidest ning kooli koostööpartnerite nimekirja laiendamisest. Kooli strateegilised eesmärgid on turvaline õpikeskkond, kvaliteetne haridus ja kristlik väärtuskasvatus, eesmärgid on püstitatud eestvedamise ja juhtimise ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnas. Dokumendis on tabel, kus on toodud eesmärgid, indikaatorid, vahendid eesmärgi saavutamiseks, mõõdikud, vastutajad ja tähtajad, lähtudes õpilase, lapsevanema, õpetaja, kogukonna, ressursside ja juhtimise tasandist. Arengukavas on ülevaade planeeritavast tööjõust ning kulude-tulude prognoos.

Dokument vastab nõuetele, kuid puuduseks on, et esineb üldsõnalisust, näiteks on mõõdikuteks toodud vestlusel saadud tagasiside, korraldatud konverentsid, õpilaste tulemused üleriigilistel võistlustel, kuid millist tagasisidet või tulemust oodatakse, millal ja kui palju konverentse korraldatakse, dokumendist ei selgu. Lisaks on enamiku tegevuste tähtajaks märgitud „pidevalt“. Kui puuduvad konkreetsed mõõdetavad indikaatorid ja kindlad tähtajad, on keeruline eesmärkide täitmist või mittetäitmist hinnata. Kulude-tulude prognoosis on eeldatud, et igas klassis õpib 14 õpilast, see ootus täitunud ei ole. Direktori sõnul peabki eesmärk suurem olema, ta on optimistlik, sest kool on iga aastaga kasvanud: 2021/2022. õppeaastal alustati nelja ja lõpetati kevadel kuue õpilasega, 2022/2022. õppeaastal alustati 9 ja lõpetati kevadel 11 õpilasega, käesoleval, 2023/2024. õppeaastal on õpilasi 23.

3.3. Üldtööplaan on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alane kohustuslik dokument⁵⁴, milles tuleb määratleda kooli ühe õppeaasta tegevuskava, mis peab lähtuma kooli arengukavast ja

⁵⁰ Õppenõukogu 30.08.2023 koosoleku protokoll nr 1-23/24 ÕN.

⁵¹ PGS, § 67 lg 1.

⁵² Mittetulundusühingu Pärnu Kristlik Erakool 05.03.2021 juhatuses koosoleku protokoll nr 1-21 pke.

⁵³ Arengukava, p 3.1.

⁵⁴ PGS, § 70 lg 1 p 1.

õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest⁵⁵. Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele, igas alapunktis peab määratlema ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad⁵⁶. Õppenõukogu ülesanne on kinnitada üldtööplaani enne õppeaasta algust⁵⁷.

Õppenõukogu kinnitas üldtööplaani 30.08.2023 koosolekul⁵⁸ nelja poolthäälega. EHIS 05.10.2023 andmetel kuulus sel hetkel õppenõukogu koosseisu vaid üks koosolekul osalenu, direktor. Ülejäänud osalejad olid külla kutsutud endine õpetaja, kes juunikuust 2023 enam koolis ei tööta, ja kaks õpetajat, kes asusid tööle järgmisel päeval ja seega veel õppenõukogu koosseisu ei kuulunud. Selgitame, et järgneval õppeaastal tööle asuvatel pedagoogidel on mõistlik õppenõukogu koosolekust hääleõigusliku liikmena osa võtta, kuid selleks peaksid nad olema kooli töötajad. Kui pedagoogid asuksid tööle veidi enne õppeaasta algust, oleks neil aega kooli ja tööd reguleerivate dokumentidega, sh õppekavaga tutvuda, töökavasid koostada ja koosolekutel osaleda.

Üldtööplaani lähtub kooli arengukavast ja 2022/2023. õppeaasta sisehindamise vahearuande tulemustest. Dokumendis on püstitatud arengukava valdkondade kaupa üld- ja alaeesmärgid, kõikide valdkondade puhul on esitatud tabeli kujul ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad. Üldtööplaani on kohati üldisõnaline, näiteks on õppe- ja kasvatusgevuse puhul üheks alaeesmärgiks õpilastele turvalise õppekeskkonna tagamine ning täisväärtuslikuks isiksuseks kujunemisel õpilastele soodsate arengutingimuste loomine. Selle alaeesmärgi tulemusnäitajaks on, et õpilaste õpi- ja kasvukeskkonda puudutav turvatunne ning eneseheaolu puudutav õnne- ja rahulolutunnetus on suurenenud, tõhustades seeläbi õppetegevusele motiveeritust ning isiksuse arengu terviklikku kujunemist. Milline on täisväärtuslik isiksus, kuidas mõeldakse turva-, õnne- ja rahulolutunnet ning mil määral need eesmärgi saavutamiseks kasvama peaksid, jääb selgusetuks. Kui puuduvad konkreetsete mõõdetavad indikaatorid, on keeruline eesmärkide saavutamist või mittesaavutamist hinnata.

Suure osa üldtööplaanist moodustavad erinevad üritused, vastutajateks on sageli isikud, kes ei tööta koolis ega ole õppenõukogu liikmed, näiteks ohutu liiklemise päeva eest vastutab politseinik, projekti „Laste lugemisõskuse areng ja selle toetamine“ eest Tallinna Ülikooli töötaja. Selgitame, et õppenõukogu ei saa üldtööplaani täitmise eest vastutust koolivälistele isikutele panna.

3.4. Ettepanekud direktorile ja pidajale

- 3.4.1. Seada arengukavas konkreetsete sihid, mõõdikud ja indikaatorid, mida mingi tegevusega saavutada tahetakse, et oleks lihtsam mõõta, kas ja kui võrd eesmärgid täidetud said.
- 3.4.2. Seada arengukava eesmärkide saavutamiseks kindlad tähtajad, et oleks võimalik arengukava ajalist täitmist hinnata.
- 3.4.3. Seada üldtööplaanis konkreetsete sihid, mõõdikud ja indikaatorid, mida mingi tegevusega saavutada tahetakse, et oleks lihtsam mõõta, kas ja kui võrd eesmärgid täidetud said.
- 3.4.4. Seada üldtööplaanis planeeritava tegevuse eest vastutajaks õppenõukogu liige ka juhul, kui tegevust või üritust viib läbi külaline, sest külalised ei saa üldtööplaani täitmise eest vastutada.

⁵⁵ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4 lg 1.

⁵⁶ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5.

⁵⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁵⁸ Õppenõukogu 30.08.2023 koosoleku protokoll nr 1-23/24 ÕN.

- 3.4.5. Innustada kooli õppenõukogu liikmeid direktorile õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks ning üldtööplaani täiendamiseks ettepanekuid tegema ja kajastada need ettepanekud õppenõukogu koosoleku protokollis.
- 3.4.6. Õpetajaid palgates kaaluda võimalust võtta nad tööle sellise ajavaruga, et neil oleks võimalik õppekava ja muude kooli dokumentidega tutvuda, et nad saaksid hääleõiguslike liikmetena õppenõukogu koosolekust osa võtta ja järgmise aasta üldtööplaani koostamisel kaasa rääkida.

4. Õpilaste arengu toetamine ning kooli tugevused ja parendusvaldkonnad

4.1. PGS⁵⁹ sätestab, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning et tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse talle võimete kohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös⁶⁰. Direktoril tuleb määrata⁶¹ haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kelle ülesanne on korraldada koolisisesest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. HEVKO peab toetama ja juhendama õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustama vanemat ning tegema õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks. Pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, testimise ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitused, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta tuleb kanda õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile⁶².

Kooli õppekavas⁶³ on samuti kirjutatud, et kool lähtub haridusliku erivajadusega õpilaste õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõttest ja et niisuguste õpilaste toetamist koordineerib HEV-koordinaator (edaspidi *HEVKO*), kes määrab õpilasele koostöös tugispetsialistidega sobiva õppevormi. Õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise ja uuringute tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide soovitused, rakendatud teenused ja hinnang nende tulemuslikkuse kohta tuleb kanda õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile, mille täitmise eest vastutab HEVKO ja mida täidavad klassiõpetaja ja kaasatud tugispetsialistid. Kui õpilane ei suuda õppida klassikaaslastega samas tempos, kui on tekkinud vajadus õppeaasta pikendamiseks või klassikursuse kordama jätmiseks, kui on fikseeritud erivajadus või kui õpilane on pikalt puudunud, tuleb talle koostada individuaalne õppekava.

Direktor on määranud HEVKO-ks iseennast⁶⁴, õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutavaks isikuks on ta 2022/2023. õppeaastal oma käskkirjaga⁶⁵ määranud klassiõpetaja. Seega on direktor õppekavaga HEVKO ülesandeks oleva kohustuse klassiõpetajale delegeerinud ning õppekava ja käskkirja tekst on omavahel vastuolus. Kool peaks kaaluma, kellele jääb edaspidi individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmise eest vastutav roll, ning kui selles rollis nähakse klassiõpetajat, tuleks õppekava tekst praktikaga kooskõlla viia.

4.2. Koolis õpilastele individuaalseid õppekavasid koostatud ei ole. Ühe õpilase puhul näeb direktor vajadust koostada eesti keeles individuaalne õppekava ja peab selleks vanemaga läbirääkimisi.

⁵⁹ PGS, § 6 lg 1.

⁶⁰ PGS, § 46 lg 9.

⁶¹ PGS, § 46 lg 3.

⁶² PGS, § 46 lg 7.

⁶³ Õppekava, p 7.3.

⁶⁴ Direktori 13.09.2021 käskkiri nr 5/21 p.kk.

⁶⁵ Direktori 03.10.2022 käskkiri nr 21-1/22 õ.kk.

4.3.Kooli õppekavas⁶⁶ on kirjutatud, et õpilase ajutise mahajäämuse korral tagatakse talle täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde kas pikapäevarühmas või konsultatsioonis, mille toimumise aeg on kirjas kooli kodulehel. Dokumendis on välja toodud⁶⁷, et üldise õpitoe all mõistetakse koolis individuaalset juhendamist, tugispetsialisti teenust, õpiabi rühmas või individuaalselt ja individuaalset õppekava, ning et õpetaja pakub esmast õpituge ehk õpiabi, konsultatsioone, võimaldab järelevastamist ning arvestuslikke töid parandada. Kui kokkuvõttev hinne on puudulik või puudub⁶⁸, määrab õpetaja tähtaja ja ülesanded, mis on positiivse hinde saamiseks vajalikud, vajadusel koostab individuaalse õppekava või korraldab tugiõppe. Õppekavas⁶⁹ on tugimeetmete hulgas välja toodud parandusõpe, kooli kaplani hingeoidlik abi ning logopeed, psühholoog, sotsiaalpedagoog, eripedagoog (Rajaleidja Õppenõustamiskeskus). Lisaks on õppekavas kirjutatud⁷⁰ et kool jälgib süsteemselt ja järjepidevalt iga õpilase tervislikku seisundit, arengut ja õpiülesannetega toimetulekut.

Direktor rääkis, et parendusõppe all mõeldaks õpiabi, mida klassiõpetajad pakuvad õpilastele igal esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval pärast tunde, kooli kaplan on vabatahtlik koguduse liige, kes käib koolis hingeabi pakkumas. Õpetajad kinnitasid, et õpilased saavad neilt tuge esmaspäeval, teisipäeval ja kolmapäeval pärast tunde, siis aitavad nad mahajääjaid ning õpilastel on võimalus järele vastata. Õpilaste sõnul aitab neid siis, kui nad õpitavast aru ei saa, nende õpetaja. Vanemad kinnitasid, et õpilastele pakub vajaduse korral tuge klassiõpetaja ja et õpilased kasutavad meelsasti võimalust pärast tunde täiendavat õpet ja tuge saada.

Direktori sõnul jälgitakse õpilast ning kui lapsel on allergia või toidutalumatuse, siis sellega arvestatakse. Samuti arvestatakse vanemate soovidega ning kui pere mingit toiduainet, näiteks sealiha, ei söö, on lastel koolis erimenüü.

4.4.Andekate õpilaste õppe mitmekesistamise võimalustena on õppekavas⁷¹ toodud keerukamad ja lisaülesanded, kaasõpilaste juhendamine, aitamine, tagasisidestamine, õppematerjalide koostamine, koolilehe toimetamine, ürituste korraldamine, olümpiaadidel ja võistlustel osalemine, õppetegevuse juhtimine, klassivanema kohustuste täitmine. Direktori sõnul on koolis mitu andekat õpilast, neile antakse lisaülesandeid, kaastakse ülesannete koostamisse, lastakse teisi õpilasi juhendada. Andekad õpilased on aidanud koolilehe juures.

4.5.Seaduse⁷² kohaselt peab õpilasele vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenuse, nende teenuste rakendamiseks peab looma võimalused kooli pidaja ning teenuste rakendamist korraldama direktor. Tugispetsialistidel on õpilaste õpiraskuste ja muude probleemide ilmnemisel, õpetajate ja vanemate nõustamisel ning õpilastele täiendava toe pakkumisel oluline roll. Selgitame, et logopeedi toe vajadust saab määrata vaid kvalifitseeritud logopeed, sotsiaalpedagoogi toe vajadust kvalifitseeritud sotsiaalpedagoog, eripedagoogi toe vajadust kvalifitseeritud eripedagoog ja koolipsühholoogi toe vajadust kvalifitseeritud koolipsühholoog.

EHIs 05.10.2023 andmetel ei tööta koolis ühtegi tugispetsialisti, kuigi õpilastel EHIs

⁶⁶ Õppekava, p 7.1.

⁶⁷ Õppekava, p 7.2.

⁶⁸ Õppekava, p 8.4.

⁶⁹ Õppekava, p 7.1.

⁷⁰ Õppekava, p 7.3.

⁷¹ Õppekava, p 7.3.

⁷² PGS, § 37 lg 2.

andmetel toevajadust esineb. Kooli õppekavas nimetatud Rajaleidja keskused esmatasandi nõustamist ei paku. Koolil on sõlmitud tugiteenuse osutamiseks leping⁷³ Häälik OÜ-ga, kuid õpilaste toevajadust kindlaks määratud ei ole. Koolil tuleb õpilaste toevajadus kindlaks teha ja vajaduse olemasolul teenus tagada.

4.6. PGS⁷⁴ sätestab, et õpilase arengu toetamiseks tuleb temaga korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides, ning et arenguveestlusel peavad osalema õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem⁷⁵. PGSi⁷⁶ alusel peab arenguveestluste korraldamise tingimused ja korra kehtestama kooli direktor, kellel on kohustus esitada see dokument eelnevalt arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule⁷⁷.

Kooli õppekavas on kirjutatud⁷⁸, et arenguveestlused toimuvad vähemalt kaks korda aastas, oktoobris või novembris ning aprillis või mais, osalevad õpetaja, õpilane ja lapsevanem(ad). Enne veestlust täidab vanem küsimustiku ning õpilane enesehindamise lehe, pärast veestlust koostab õpetaja kokkuvõtte, kus on ära toodud õpilase arengu toetamiseks püstitatud edasised õppe- ja kasvatusesmärgid.

Direktor on kehtestanud arenguveestluste korra oma käskkirjaga⁷⁹, eelnevalt on dokumenti arutanud kooli nõukogu⁸⁰ ja õppenõukogu⁸¹. Käskkirjale on lisana lisatud arenguveestluste läbiviimise kord, nõukogu ja õppenõukogu koosoleku protokoll. Arenguveestluste korra mitmes punktis⁸² on kirjutatud õppealajuhataja rollist. Kuna õppealajuhatajat koolis pole, on need punktid eksitavad. Direktor selgitas, et dokument on koostatud tulevikku vaadates, et kooli kasvades võetakse tööle osalise koormusega õppealajuhataja. Kõikide õpilastega on arenguveestlused toimunud, kokkuvõtted on koolis olemas.

4.7. Ettepanek pidajale ja direktorile

Käsitleda arenguveestluste korras vaid nende koolitöötajate ülesandeid ja rolle, kes koolis reaalselt töötavad, et oleks üheselt arusaadav, kes millega tegeleb.

4.8. Ettekirjutused pidajale

- 4.8.1. Hinnata eripedagoogi teenuse vajadust ning vajadusel tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.
- 4.8.2. Hinnata koolipsühholoogi teenuse vajadust ning vajadusel tagada koolis koolipsühholoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 8. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.
- 4.8.3. Hinnata sotsiaalpedagoogi teenuse vajadust ning vajadusel tagada sotsiaalpedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 9. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.

⁷³ 12.10.2023 tugispetsialisti teenuse tagamise leping.

⁷⁴ PGS, § 37 lg 5.

⁷⁵ PGS, § 37 lg 6.

⁷⁶ PGS, § 37 lg 7.

⁷⁷ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 8.

⁷⁸ Õppekava, p 9.3.

⁷⁹ Direktori 01.12.2021 käskkiri nr 10/21 ü.kk.

⁸⁰ Nõukogu 30.11.2021 koosoleku protokoll nr 1-21/22 N.

⁸¹ Õppenõukogu 23.11.2021 koosoleku protokoll nr 2-21/22 ÕN.

⁸² Arenguveestluste läbiviimise tingimused ja kord, p-d 3.7, 4.4.

4.8.4. Hinnata logopeedi teenuse vajadust ning vajadusel tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning § 74¹ lõikest 10. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

5.1. Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses⁸³ sätestatud nõuetele ning võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõtted 02.10.2023 ja 19.10.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele. Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku neli, kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele direktoril, kes töötab ka õpetajana, ja kahel õpetajal.

Ühe õpetaja (muusika, 4 tundi) kvalifikatsioon nõuetele ei vasta. Õpetajal on erialane ettevalmistus, kuid tal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes on õpetaja kvalifikatsioon nõuetele mittevastavaks märgitud. Õpetajaga oli sõlmitud käsundusleping, järelevalve ajal sõlmiti tähtajaline tööleping.

5.2. PGSi⁸⁴ kohaselt peab õpetaja pedagoogiliste kompetentside olemasolu hindama tööandja. Direktori sõnul vaatab ta kvalifikatsioonile vastavust ja varasemat töökogemust, metoodilisest ettevalmistusest annavad talle parima tagasiside tunnivaatlused.

5.3. EHISe põhimääruse⁸⁵ järgi peab õpetajate alamregistrisse kandma andmed põhihariduse omandamist võimaldavate õppeasutuste tasemehariduse pakkumisega seotud õpetajate, koolijuhtide ja tugispetsialistide kohta, andmed tuleb⁸⁶ pedagoogide alamregistrisse kanda tööle asumise, töölt lahkumise või andmete muutumise päeval, välja arvatud iga aasta septembris, kui nimetatud andmed esitatakse viie tööpäeva jooksul.

Kool andmeid õigeaegselt registrisse kandud ning seal muutnud ei olnud: ühe ametist lahkunud õpetaja puhul ei olnud tehtud kannet töölepingu lõpetamise kohta, kahe õpetaja poolt antavate õppetundide arvud ei vastanud tegelikkusele. Järelevalve läbiviimise ajal EHISes andmed korrastati.

5.4. Haridusasutuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogidega. Kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, lubab PGS⁸⁷ direktoril sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus ning kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine. Sellisel juhul korraldab direktor aasta jooksul uue avaliku konkursi. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab⁸⁸ nende läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

Tunniplaani põhjal on koolis 68 tundi: 1. klassil 20, 2. klassil 23 ja 3. klassil 25, neist muusika (2 tundi), tööõpetuse ja kunsti (3 tundi), kehalise kasvatus (3 tundi) ja inimeseõpetuse (1 tund)

⁸³ PGS, § 74¹ ja § 99.

⁸⁴ PGS, § 74¹ lg 12.

⁸⁵ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 17.

⁸⁶ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 22 lg 2.

⁸⁷ PGS, § 74 lg 7.

⁸⁸ PGS, § 74 lg 9.

tunnid toimuvad 2. ja 3. klassile koos liitklassitunnina. EHISe ja koolis kontrollitud andmetel on õpetajatel tunde 59, neist 55 (93,2%) annavad õpetajad, kes omavad nõuetekohast kvalifikatsiooni, ja 4 tundi (6,8%) õpetaja, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta.

Eeltoodust lähtuvalt on koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtuvalt piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpieesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.

5.5. Seaduses⁸⁹ on sätestatud, et kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestab kooli hoolekogu (nõukogu). Nimetatud korra on nõukogu kehtestanud⁹⁰. Õpetajate ametikohtadele on konkursid välja kuulutatud, kuid kandidaatide puudumisel on need luhtunud. Konkursikomisjoni moodustamiseks ei ole vajadust olnud ning seetõttu puuduvad ka koosolekute protokollid.

5.6. Ettepanek direktorile

Tagada konkursside läbiviimine ja protokollide vormistamine kehtestatud konkursside läbiviimise korrast lähtudes.

⁸⁹ PGS, § 74 lg 6.

⁹⁰ Nõukogu 30.11.2021 koosoleku protokoll nr 1-21/22 N.